

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 383/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 4/2015, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sži 2/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júna 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 4/2015

a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sži 2/2016.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou krajskému súdu 12. januára 2015 domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s., Bratislava (ďalej len „Všeobecná zdravotná poisťovňa“), sp. zn. Z 340199/2014 zo 16. decembra 2014, ktorým zamietla jeho odvolanie a potvrdila rozhodnutie sp. zn. Z 324586/2014 z 1. decembra 2014, ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti o poskytnutie informácie o počte poistencov, ktorým Všeobecná zdravotná poisťovňa schválila poskytnutie bionického kĺbu „*Genium*“ a chodidla „*IC 62 Triton Harmony*“, ako aj podmienok ich poskytnutia.

3. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 S 4/2015 z 29. januára 2016 napadnuté rozhodnutie Všeobecnej zdravotnej poisťovne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Všeobecná zdravotná poisťovňa podala proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 S 4/2015 z 29. januára 2016 odvolanie. Podľa zistení sťažovateľa v informačnej kancelárii najvyššieho súdu spis krajského súdu vedený pod sp. zn. 6 S 4/2015 bol zaevidovaný na najvyššom súde 5. mája 2016 pod sp. zn. 3 Sži 2/2016. Podľa obsahu poskytnutej informácie vo veci dosiaľ termín pojednávania, resp. vyhlásenia rozsudku nariadený nebol.

4. Sťažovateľ ďalej argumentoval, že napriek prijatiu Správneho súdneho poriadku správne súdy v predmetnej veci nepostupujú rýchle a hospodárne. Pokiaľ ide o jednotlivé kritériá, ktoré ústavný súd hodnotí pri posudzovaní zbytočných prietahov, sťažovateľ uviedol, že ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende správnych súdov, nie je zložitá, a preto mala byť právoplatne ukončená do niekoľkých týždňov. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“), z ktorého vyplýva aj pre rozhodovanie súdov povinnosť rozhodnúť o práve na informácie čo možno v najkratších lehotách odvodených od zákonnej lehoty na rozhodnutie ustanovenej pre orgány verejnej správy. K správaniu účastníkov konania ako druhému zohľadňovanému kritériu sťažovateľ uviedol, že svojím konaním k vzniku prietahov žiadnym spôsobom neprispel. V súvislosti s postupom

krajského súdu sťažovateľ poukázal na povinnosť povinnej osoby podľa zákona o slobode informácií sprístupniť informácie na žiadosť bezodkladne najneskôr však do ôsmich dní odo dňa podania žiadosti s výnimkami určitých prípadov. Podľa názoru sťažovateľa vzhľadom na celkovú dĺžku konania (toho času v trvaní 30 mesiacov) a neefektívny postup krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 od. 1 dohovoru.

5. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ argumentoval, že *„časový horizont toho, kedy sa účastníkovi konania dostáva konečného rozhodnutia vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou meradiel celkovej spravodlivosti podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Čím je tento časový horizont dlhší, tým viac sa rozostrejú kontúry spravodlivosti ako v očiach dotknutých účastníkov konania, tak aj vo všeobecnom vnímaní verejnosti a verejnej mienky. Celkovo sa tak oslabuje kredibilita štátnej moci a špecificky moci súdnej. Neprimeraná dĺžka konania sa potom priamo odráža v dôvere občana v štát, v jeho inštitúcie a v právo, čo je základnou podmienkou pre fungovanie legitímneho demokratického a právneho štátu. Ignorovanie týchto princípov konajúcou sudkyňou malo za následok porušenie práva na fair proces (čl. 46 ods. 1 ústavy) v jeho časovej dimenzii.“*

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6S 4/2015 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivé prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 3Sži/2/2016 porušené bolo.

3. Najvyššiemu súdu SR prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 3Sži/2/2016 konať bez zbytočných prieťahov.

4. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 6. 000,-eur.

5. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi sumu 3.000,- eur do dvoch mesiacov od doručenia nálezu. Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť sťažovateľovi sumu 3000,- eur do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci

nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

11. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Vzhľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Ústavný súd tiež už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

12. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

13. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv v namietanom konaní, v ktorom sa domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia Všeobecnej zdravotnej poisťovne sp. zn. Z 340199/2014 zo 16. decembra 2014, ktorým zamietla jeho odvolanie a potvrdila rozhodnutie sp. zn. Z 324586/2014 z 1. decembra 2014, ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti o poskytnutie informácie o počte poistencov, ktorým Všeobecná zdravotná poisťovňa schválila poskytnutie bionického kĺbu „*Genium*“ a chodidla „*IC 62 Triton Harmony*“, ako aj podmienok ich poskytnutia. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6 S 4/2015 z 29. januára 2016 napadnuté rozhodnutie Všeobecnej zdravotnej poisťovne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Všeobecná zdravotná poisťovňa podala 29. januára 2016 proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 S 4/2015 odvolanie. Spis bol najvyššiemu súdu na odvolacie konanie predložený 5. mája 2016, kde je vedený pod sp. zn. 3 SžI 2/2016. Zo zistení ústavného súdu a vyjadrenia najvyššieho súdu vyplýva, že 12. júla 2017 bol vo veci vyhlásený rozsudok a spis bol krajskému súdu vrátený 20. júla 2017.

14. Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania, berúc do úvahy najmä charakter konania, konštatuje, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania vo veci nie je možné ustáliť v postupe krajského súdu ani najvyššieho súdu priet'ahy takej intenzity, ktoré by mohli zakladať možnosť porušenia sťažovateľom označených práv (m. m. I. ÚS 670/2016, I. ÚS 641/2016, I. ÚS 643/2016, I. ÚS 642/2016). Krajský súd vo veci rozhodol po uplynutí dvanástich mesiacov od doručenia žaloby a najvyšší súd v odvolacom konaní po uplynutí 14 mesiacov, teda konanie na všeobecných súdoch dvoch inštancií trvalo približne dva roky, čo z hľadiska celkového posúdenia trvania súdneho konania nemožno považovať za neadekvátne a neprimerane dlho trvajúce súdne konanie.

15. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie ich vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu, ako aj postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Čo sa týka časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti s jeho časovou dimenziou, ústavný súd konštatuje, že skutkovým stavom, z ktorého sťažovateľ odvodzuje porušenie označeného základného práva, je nečinnosť krajského súdu a najvyššieho súdu v napadnutom konaní. V systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. Aj podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, ibaže by namietané porušenie tohto základného práva dosahovalo takú intenzitu, že by vzhľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07).

18. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017